REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, Sl-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Številka: 00104-320/2019/7
Datum: 24. 10. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Jožeta Tanka s primerjalnim pogledom ureditve javnih radiotelevizij v vseh državah članicah Evropske unije

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Jože Tanko je na Vlado Republike Slovenije naslovil poslansko vprašanje v zvezi z ureditvijo javnih radiotelevizij v vseh državah članicah Evropske Unije.

V njem uvodoma navaja, da Amsterdamski protokol, ki ureja financiranje javnih radiotelevizij dopušča, da vsaka država članica sama določi obliko delovanja in financiranja javnih radiotelevizij, dokler tako financiranje ne vpliva na tržne pogoje v Evropski uniji oziroma, če to ni v nasprotju s skupnim interesom. Evropska komisija je oktobra 2001 v sporočilu (Communication on the application of State aid rules to public service broadcasting) pozvala, da naj so države članice, kljub svobodnemu definiranju obsega javnih radiotelevizij in načinov njihovega financiranja, transparentne pri finančnem poslovanju in da zagotavljajo proporcionalnost pri dodeljevanju državnih pomoči ter nadzor nad možnimi zlorabami. Poslanca Jožeta Tanka zanima:

- katere države članice Evropske unije imajo javne radiotelevizije,
- kako imajo posamezne države članice Evropske unije urejeno financiranje javnih radiotelevizij in
- kakšno je število redno in pogodbeno zaposlenih v posamezni javni radioteleviziji.

Vlada je poslansko vprašanje proučila in nanj posreduje naslednji odgovor:

V Evropski uniji imajo vzpostavljene javne radiotelevizije vse države članice Nemčija, Združeno kraljestvo, Francija, Italija, Avstrija, Španija, Nizozemska, Švedska, Danska, Finska, Belgija, Poljska, Irska, Grčija, Češka republika, Madžarska, Romunija, Portugalska, Hrvaška, Slovenija, Slovaška, Bolgarija, Ciper, Estonija, Latvija, Litva, Malta, Luksemburg, ki pa imajo različne statusne, med seboj sicer primerljive oblike.

Javne radiotelevizije oz. javni servisi so organizirani in financirani različno, prav tako je različen njihov obseg programov in dejavnosti. Glavni viri financiranja javnih servisov so viri iz namenskih RTV prispevkov, proračunski viri, viri iz oglaševanja in drugi komercialni prihodki oziroma kombinacija teh virov, pri čemer so razmerja med temi viri glede na opredelitev javne službe in organiziranost lahko zelo različna. Podatki med seboj zato niso neposredno primerljivi. Po podatkih RTV Slovenija glede na zbirne podatke EBU za leto 2017 je bil RTV prispevek vir financiranja v 16 državah EU, prevladujoči pa v 14 državah EU.
V Nemčiji, Združenem Kraljestvu, Franciji, Romuniji, Sloveniji, na Poljskem, Irskem, Hrvaškem, Slovaškem, se javni servis financira iz javnih proračunskih virov, prispevka, oglaševanja in drugih komercialnih prihodkov. Razmerja med posameznimi viri so različna. Pri kombinaciji financiranja iz prispevka in manjšinskega deleža javnih proračunskih virov gre pri slednjemu večinoma za namensko financiranje posameznih projektov.
V Italiji, Avstriji, na Portugalskem in Češkem se javni servis financira iz prispevka, oglaševanja in drugih komercialnih virov. V Grčiji se javni servis prav tako financira iz prispevka in iz oglaševanja.

V Španiji, Bolgariji, Latviji, Belgiji (flamski del), na Nizozemskem, Madžarskem, Cipru, Malti, se javni servis financira iz javnih proračunskih virov, oglaševanja in drugih komercialnih virov. V Estoniji in Litvi se javni servis prav tako financira iz proračunskih javnih virov in pa iz drugih komercialnih virov. V Belgiji (francoski del) se javni servis financira iz proračunskih virov in oglaševanja.
Na Finskem in v Luksemburgu se javni servis financira iz proračunskih sredstev in minimalnih sredstev iz drugih komercialnih virov. Na Švedskem in Danskem se je financiranje javnega servisa iz financiranja iz prispevka in minimalnega deleža drugih komercialnih virov spremenilo, in sicer se na Švedskem z letom 2019 javni servis financira na način zbiranja namenskih davčnih prispevkov s strani vsakega dohodninskega zavezanca, postopoma pa se financiranje javnega servisa iz državnega proračuna spreminja tudi na Danskem.
V okviru javno dostopnih podatkov in analiz EBU ni mogoče pridobiti razdelitve med številom redno zaposlenih in pogodbeno zaposlenih oz. zunanjih sodelavcev, ker ne gre za podatke, ki bi bili vodeni enotno. Zaradi različnih struktur javnih servisov podatki med seboj niso neposredno primerljivi. Po podatkih, s katerimi razpolaga RTV Slovenija za leto 2018 so imeli posamezni javni servisi v državah naslednje število zaposlenih: Avstrija 3.148, Belgija (francoski del) 1.970, Belgija (flamski del) 2.377, Bolgarija 4.006 (številka vključuje tudi pogodbene sodelavce), Hrvaška 2.817, Ciper 341, Češka republika 5.200, Danska 3.311, Estonija 1.461, Finska 3.076, Francija 16.668, Madžarska 2.182, Italija 12.805, Poljska 8.586, Romunija 5.294 (številka vključuje tudi pogodbene sodelavce), Slovaška 1.554, Slovenija 2.310, Španija 13.764, Švedska 4.812, Združeno kraljestvo 21.972, Latvija 948 (vključuje le število zaposlenih na radiu), Nemčija 34.105 (številka vključuje tudi pogodbene sodelavce), Irska 1.775, Malta 101, Nizozemska 3.504, Litva 562, Portugalska 1.597 in Luksemburg 45.